

זה הדדן

زوهددين ZO HADEREKH

גליון 28, 20 ביולי 2011

הקרבת הדמוקרטיה למען ההתנחלויות

38 ח"כים הצילו את כבודה של הדמוקרטיה הישראלית, בעת שהכנסת אישרה (12.7) את "חוק החרם". הנה מה אמרו הח"כים של חד"ש בדין.

סופו של הכיבוש יהיה כסופה של הפרדה הגזעית. כמו שהניסיון למנוע את החרם, שהכריז מרטין לותר קינג, היה פרפורי הגסיסה של האפליה הגזענית בארה"ב, חוק החרם יהיה, אני מקווה, פרפורי הגסיסה של מפעל ההתנחלויות ההרסני. (המשך בעמוד 2)

ח"כ דב חנין:

אלה פרפורי גסיסה של הכיבוש

הכנסת מאשרת חוק נורא, שמטרתו הפוליטית האמיתית - הגנה דרמטית על ההתנחלויות. הגרעין האופרטיבי של החוק הזה הוא עילת תביעת נזיקין במסלול מהיר, בלי הוכחת נזק, נגד כל מי שמחרים התנחלויות. בישראל, לצמחונים מותר לקרוא להחרים איטליזים, ולדתיים מותר לקרוא להחרים מסעדות לא-כשרות. רק התנחלויות אסור להחרים.

מניעת דיון ציבורי על הקדושה המזויפת של ההתנחלויות, זו פגיעה קיצונית בחופש הביטוי ובחופש המחאה. האם מישוה עוד יוכל לומר, אחרי שהחוק הזה יאושר, שבישראל יש דמוקרטיה? החוק הזה מצטרף לשורה מקוממת של חוקים אנטי-דמוקרטיים. מהיום ירחף צל מאיים של עבירה מעל כל מחאה פוליטית עד אשר, כפי שמקווים יוזמי החוק הזה יושתק הדיון הפוליטי כליל. המצב היום הוא, שמוצר שמוצר בהתנחלויות יורד מהמדפים ב"מרקס אנד ספנסר". האם גם אותם יתבעו במסגרת "חוק החרם"?

חוק החרם עומד בסתירה מוחלטת לחוקי היסוד של המדינה ולחירויות המחאה והביטוי, שבלעדיהן לא קיימת דמוקרטיה. החוק עצמו נוקט לשון מעורפלת; מכיל הגדרה מאוד נרחבת של המושג חרם; וקובע כמבחן להפעלת המנגנונים של החוק את מה שמכונה "אפשרות סבירה", שזה תנאי רחב ביותר. ועל בסיס זה, מי שמפר את החוק מבצע עוולה אזרחית, ישללו ממנו הטבות כלכליות, והוא יחויב לשלם פיצוי גבוה למי שטוען שנפגע מהחרם.

הסיפור המופלא של חרם האוטובוסים במונטגומרי, אלבאמה, התחיל כאשר סירבה רוזה פארקס ב-1 בדצמבר 1955, לפנות את מקומה באוטובוס לאדם לבן. בעקבותיה, מרטין לותר קינג הכריז חרם על התחבורה הציבורית, והשחורים בעיר הזו, וגם לבנים דמוקרטיים, הלכו ברגל. הרשויות עצרו את מרטין לותר קינג. התעוררה מחאה ציבורית בארצות-הברית כולה. עד שב-13 בנובמבר 1956 נפסק פסק הדין של בית המשפט העליון האמריקאי, שקבע שהפרדה גזענית סותרת את חוקת ארצות-הברית.

אני קונה בגדה

למרבה הצער, אני מגיע לעתים רחוקות לשטחים. לכל ביקור שלי יש מטרה. לעתים אני מגיע לסייע במסיק זיתים. לעתים אני מסייע לרועים, שנמנע מהם לצאת למרעה מחשש של התנכלות מצד המתנחלים. לעתים אני מתלווה לחברתי לחיים מזה חמישים ושש שנים, כאשר היא יוצאת עם חברותיה לעמוד במחסומים.

ההספק שלי בעבודת המסיק נמוך מאוד. אך אני מקפיד אחר כל יום עבודה לקנות בקבוק שמן מבעלי המטע.

בשהות במחיצת הרועים הפלסטינים בהר חברון, כאחד מקבוצת מתנדבים, אני מונע מהמתנחלים לנסות להבריח את בעלי העדרים. לאחר שהות במרעה, אני מקפיד לקנות מוצרי חלב מהרועה הפלסטיני.

בכל נסיעה לאחד המחסומים בגדה, אני מקפיד לקנות ירקות מהפלחים העומדים בחלקותיהם, הנושקות לכביש.

כן, אני קונה מצרכים בשטחים. אך מרגע זה אני נכנס לשדה מוקשים: לא התייעצתי עם עורך דין, אבל אם עברתי עבירה, אני מוכן לשאת בתוצאות.

מאחר שאני רואה בהתנחלות יהודית בגדה הכבושה מכשול לשלום, גזרתי על עצמי לא לקנות מוצרים, המיוצרים במקומות, שלדעתי חוסמים את השלום. אם בעצם ההכרזה שלי בפרהסיה - שאני ובני משפחתי איננו קונים מוצרים, שיוצרו באותם מקומות - עברתי עבירה, אזכה כנראה בכבוד, שבעשור השמיני לחיי, אתנסה פעם ראשונה בחווייה של נאשם בבית משפט.

איתן קלינסקי

הקרבת הדמוקרטיה למען ההתנחלויות

(המשך מעמוד 1)

ח"כ מוחמד ברכה:

חוק החרם הוא ביטוי לאיולת המחברת בין כיבוש לבין פאשיזציה. החוק הזה, הפוגע בדמוקרטיה, מעניק מעטפת הגנה למפעל העבריינות הגדול ביותר בתבל, והוא - ההתנחלויות בשטחים הפלסטיניים הכבושים.

החוק הוא אמירה פוליטית, שההתנחלויות וכלכלתן חשובות יותר ממשא ומתן לשלום, חשובות יותר מהאינטרס של העם בישראל, של העם הפלסטיני ושל כלל עמי האזור להגיע להסדר שלום.

כנסת ישראל, באישור החוק, גם נתנת חסינות לעבירה על החוק הבינלאומי, האוסר על מדינה כובשת להקים התנחלויות, וגם מפקיעה את האפשרות לבקר את המעשה הבלתי-חוקי הזה.

הלהיטות של ראש הממשלה, נתניהו, להעלות את החוק הזה להצבעה, למרות הביקורת שמתח עליו היועץ המשפטי של הכנסת, מעידה, עד כמה מסוכנת הממשלה הזאת לדמוקרטיה ולעתידם של העמים באזור. היא גם עדות נוספת לאופי הנכבד של דיבורי נתניהו על רצונו בחידוש המור"מ המדיני.

מעל דוכן הכנסת אני קורא לכל אזרח, שעתיד ילדיו יקר לו, לקום ולהחרים את ההתנחלויות ואת תוצרתן.

ח"כ חנא סוייד:

לאחרונה פרסמו רבנים פסק הלכה, לפיו אסור להשכיר לערבים דירות בצפת ובמקומות אחרים. פסק הלכה זה הוא חרם על האוכלוסייה הערבית. הוא גם פסק הלכה גזעני ברור. אך אותם רבנים לא פוטר מכהונתם למרות שגם לפי החוק הקיים, הסתה גזענית אינה מוגנת ע"י חופש הביטוי.

אך כאשר מדובר בביקורת על ההתנחלויות בשטחים הכבושים, הימין מחוקק חוקים דורסניים כמו "חוק החרם", שיש בהם פגיעה קטלנית באחד היסודות המוצקים של חברה דמוקרטית וליברלית - חופש הביטוי והפעילות הפוליטית.

חוק החרם נועד לחסום את הדיון הציבורי סביב הנושא הקיומי של ההתנחלויות. בישראל, מותר לקרוא לחרם של צרכנים על גבינת קוטג', אך אסור לקרוא לחרם על תוצרת ההתנחלויות. בארצות-הברית, המובאת כדוגמא למדינה האוסרת חרם, אין שום איסור על אזרח לקרוא לחרם על מוצרים, שירותים, ביקורים וכן הלאה.

חוק החרם משרת גם את המטרה של הימין למחוק את הקו הירוק ולטעון שהשטחים הכבושים מאז 1967 הם חלק ממדינת ישראל. וכך מייצרים את הטענה, שמי שנגד ההתנחלויות הוא כאילו נגד ישראל.

ח"כ עפו אגבאריה:

"חוק החרם" נולד, כנראה, בבית מדרשו של ראש הממשלה נתניהו, אם כי לכנסת הביאו ח"כ זאב אלקין מהליכוד. נראה שהחוק הוא פרי התחרות בין פלוגות הימין, מי יהיה מנהיג הימין והמתנחלים. לאחר שהכנסת אישרה את החוקים הגזעניים - "חוק הנאמנות" ו"חוק הנכבה", שיוזם ליברמן, נתניהו רוצה להוכיח, שגם הוא עסוק בחיסול המרחב הדמוקרטי בישראל.

חוק החרם מגן על ההתנחלויות, שהן בלתי-חוקיות לפי החוק הבינלאומי. אך ממשלת נתניהו עצמה מקיימת חרם על עזה ואוסרת על הכנסתם לרצועה של חומרי בנייה וחומרי גלם למפעלים אזרחיים. נשאלת השאלה: מדוע למדינת ישראל מותר להחרים את עזה, למתנחלים מותר לפרוע בתושבים הפלסטינים וברכושם, ורק למתוח ביקורת על ההתנחלויות ולקרוא להחרים את תוצרתן - אסור?

להגן על זכות הנשים לגיל פרישה גמיש

ההתנגדות הציבורית הרחבה להעלאת גיל הפרישה לנשים מ-62 ל-64 ובהמשך - ל-67, אותה יזמו וקיידמו ארגוני נשים (ובניהם - נעמת, ויצו, ותנד"), הניבה תוצאה חשובה: הכנסת אישרה (13.7) הצעות חוק נגד העלאת גיל הפרישה, כאשר כל הח"כים שנכחו באולם הצביעו בעדה, ורק שר האוצר התנגד.

ח"כ עפו אגבאריה (חד"ש) אמר בהתייחסו לנושא גיל הפרישה של נשים, כי הניסיון להעלותו הוא התעמרות בנשים עובדות. גם היום רשאית כל אישה עובדת, המעוניינת בכך, לבחור לפרוש בגיל 67. אך היא רשאית גם לבחור לפרוש בגיל 62.

לשר האוצר, ציין אגבאריה, אין מושג, כמה מתישה העבודה בכמה מקצועות, שנשים הן הרוב בקרב העוסקים בהם, כמו - מורות, אחיות, מטפלות, עובדות ניקיון. לנשים צריכה להישמר, אפוא, הבחירה באיזה גיל לפרוש מהעבודה. האוצר גם מתעלם מהייחודיות בתפקידן הכפול של הנשים, שרובן מועסקות בשתי משרות - מחוץ לבית ובבית; כמו גם מהנתון הקשה, לפיו נשים בגיל 40 ומעלה מתקשות למצוא מקום עבודה, גם כאשר הן בעלות מקצוע. לכן תבע אגבאריה להגן על זכות הנשים לגיל פרישה גמיש.

שנה למסע ההרס נגד הכפר אל-עראקיב

השבוע יצינו תושבי אל-עראקיב שבנגב, יחד עם ארגונים פוליטיים וחברתיים ופעילים יהודים וערבים, מלאות שנה למסע ההרס המתמשך, שמנהלת הממשלה נגד הכפר הלא-מוכר הזה. האירועים לציון עמידת התושבים מול ההרס החוזר ונשנה יכללו ימי בנייה ונטיעה, כנס המוני (23.7) ומשמרת לפידיים בכניסה לכפר (27.7, בשעה 18.30).

בדיון על מדיניות הממשלה, ציין ח"כ חנא סוייד (חד"ש), כי 80 אלף התושבים הברואים, החיים בכפרים הלא-מוכרים בנגב, ממשיכים לסבול מהעדר תשתיות של מים, ביוב, כבישים וחשמל וממחסור בשירותי חינוך ורפואה זמינים. בהקשר זה מחה ח"כ סוייד על הניסיון לתאר את הברואים כ"פולשים" לאדמות מדינה. האמת ההיסטורית היא, ציין, כי הברואים הם האוכלוסייה המקורית של הנגב, המתמודדת כבר דורות עם התנאים הקשים של חיים בעוני בנגב, אך נצמדת לאדמתה ולאורח חייה.

הצעה לשבתון ביום ראשון

בהעלותו את הנושא לסדר היום של המליאה (13.7), הביע ח"כ דב חנין תמיכה בהצעה של השר סילבן שלום לקבוע את יום ראשון כיום מנוחה נוסף. חנין ציין, כי מימוש ההצעה מורכב, אך יש תועלת רבה בהרחבת אפשרויות הפנאי והלימודים של האזרחים.

כך מפקירים את בריאות התלמידים

הפרטת שירותי הבריאות לתלמיד התגלתה כמחדל, וכעת עולה הדרישה לבטלה.

דברים אלו, אודות עמידה ביעדים, מתיישים עם הנתונים שפורסמו בידי משרד הבריאות, אודות החיסונים החסרים והבדיקות הרפואיות שלא נערכו.

לא הפחתת עלויות, כי אם הגדלתן

כאשר עמדה על הפרק שאלת הפרטת שירותי הבריאות לתלמיד, הנימוקים שהוצגו התבססו על כך, שההפרטה תוביל להפחתת עלויות עבור משרד הבריאות. אך דו"ח מבקר המדינה מינואר 2010 חשף, כי הפרטת שירותי הבריאות לא רק שלא חסכה למשרד הבריאות כסף, אלא שבסופו של דבר היא עלתה 20 מיליון שקלים נוספים בשנה. כמו ברוב מהלכי ההפרטה, גם כאן הוכשרה הקרקע באמצעות קיצוץ בתקציבים ובמשאבים, אשר גרמו לתחושה שהשירות אינו מספק, וכי יש "לייעלו".

בחמש השנים שקדמו להפרטת השירות, חל קיצוץ של 19 מיליון שקל בתקציב המיועד לשירותי הבריאות לתלמיד: מ-79 מיליון שקל בשנת 2001 ל-60 מיליון שקל ב-2006, כאשר בתקופה זו דווקא גדל מספר התלמידים בעשרה אחוזים. במקביל, צומצם מספר האחיות, כך שאחות אחת טיפלה ב-2,840 תלמידים, למרות שהתקן הרצוי, לדעת משרד הבריאות, הוא אחות אחת ל-1,500 תלמידים.

לפי דו"ח המבקר, הערכת האוצר הייתה שההפרטה תחסוך 7 מיליון שקלים בשנה, אך "מפני שלא הוכנה תוכנית פעולה כללית ולא נעשתה בחינה כוללת של מרכיבי סל הבריאות לתלמיד ושל עלויותיהם, לא עלתה סוגיית מתן שירותי העזרה הראשונה, וההערכה של משרד האוצר בדבר החיסכון הצפוי הייתה לא מבוססת. בפועל נגרמה הוצאה נוספת של כ-20 מיליון שקל לשנה, משום שהיה צורך לחתום עם מד"א על הסכם לאספקת שירותי עזרה ראשונה לתלמידים". לפיכך, בסופו של דבר, ההוצאה על שירותי הבריאות לתלמיד, לאחר הפרטתם, רק גדלה.

ובינתיים, בכנסת...

בחודש שעבר, הונחה הצעת חוק על שולחן הכנסת, ביוזמת קבוצת חברי כנסת, וביניהם ח"כ דב חנין (חד"ש), לפיה תיפסק הפרטת השירות והאחריות על שירותי בריאות התלמיד תחזור לידי המדינה.

"בתום עשור וחצי של הפרטה, אפשר לקבוע בוודאות, כי ההפרטה, ובצדה הקיצוצים השיטתיים, התבססו על תחשיב כלכלי מעוות, שטחי וקצר טווח. הוא מביא להרס שיטתי של הרפואה המונעת, ומסכן את חיי הילדים", מציינים הח"כים בדברי ההסבר לחוק.

לדבריהם, יש להפסיק את מיקור החוץ של שירותי הבריאות לתלמיד, אשר הוכח ככישלון חרוץ, עד כדי פגיעה בבריאותם של התלמידים בישראל וברפואה המונעת.

כעת האחיות נחה לפתחם של חברי הכנסת. עליהם לתמוך בהחזרה לידי המדינה של שירות חברתי שהופרט במהלך כושל שתוצאותיו כה זועקות, עד שאף אנשי מקצוע מליבו של הממסד סבורים כיום, כי יש לבטלו.

מאת אורי וולטמן

לקראת תום שנת הלימודים, נתבררנו כי חברת "נטלי", אשר זכתה במכרז לאספקת שירותי בריאות התלמיד, לא עמדה בהתחייבויותיה: כשליש מתלמידי בתי-הספר בישראל לא קיבלו חיסונים, ומחצית מהתלמידים בכיתות א'-ט' לא עברו את הבדיקות הנדרשות – מעקב גדילה, ראייה ושמיעה. עוד עולה מנתוני משרד הבריאות, כי בקרב תלמידי כיתה א' חוסנו רק 73% מהתלמידים, בכיתות ב' – רק 70% מהתלמידים, ובכיתות ח' – רק 61% מהתלמידים.

מציאות מטרידה זו הובילה את ארגוני ההורים להשמיע קול צעקה. לדברי אתי בנימין, יו"ר הנהגת ההורים הארצית, ישנו פיגור במתן החיסונים, וחברת נטלי לא עומדת בזמנים. חיסון צריך להינתן בגיל מסוים, ואי אפשר לתת אותו בפיגור. לדבריה, משרד הבריאות עושה פשע ומפקיר את הבריאות של הילדים, כאשר הוא נותן לקבלנים לחסן, במקום לתת את המינימום שמדינת ישראל חייבת.

ארגון ההורים הארצי אף החל להחתים על עצומה באינטרנט, בקריאה לבטל את הפרטת שירותי הבריאות לתלמיד, ולהחזירם לידי משרד הבריאות ולידי אחיות בריאות הציבור. לדבריהם, "הפרטת שירותי בריאות התלמיד בשנת 2007 והעברתם לידי ה-אגודה לבריאות הציבור", פגעה קשות בשירותי הבריאות אותם מקבלים התלמידים. כמו כן, העברת השירות לידי חברת "נטלי" החריפה אף יותר את המצב... חברות קבלניות המספקות את השירותים, רואות את ילדינו כפרמטר של תפוקה וכדאיות כלכלית".

משרד הבריאות: "ההפרטה הייתה טעות"

אין זה מפתיע שהורי התלמידים נזעקו נוכח הליקויים שבעבודת חברת "נטלי", שכן ילדיהם הם אלה הנדרשים לשלם את המחיר בגין הפרטת שירותי הבריאות לתלמיד.

אך מסתבר שהביקורת על מהלך ההפרטה היא לא רק נחלת ההורים, אלא היא נשמעת גם מהדרגים הבכירים ביותר של משרד הבריאות, שבעבר לא התנגדו למהלך זה.

"לא נכון היה להפריט את שירותי הבריאות לתלמיד. המדינה היא זו שצריכה להפעיל את שירותי בריאות התלמיד בעצמה, על ידי עובדיה. זו הדרך הנכונה - לא חכם ולא נכון לתת את זה בדרך אחרת" - כך אמר מנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' רוני גמזו, בדיון שהתקיים בתחילת החודש בוועדת הבריאות של הכנסת. עוד התריע גמזו, כי "ברגע שהשירות נמצא בידי ספק פרטי, יש תהליך של העברת מקל מאחד לשני, ההמשכיות והרצף הטיפולי נפגעים, והמעקב אחר התלמידים נפגע".

בשונה מעמדת משרד הבריאות, נציג משרד האוצר באותו דיון בוועדת הבריאות, ערן הכהן מאגף התקציבים, דחה את הטענות המושמעות נגד איכות השירות המופרט. לדבריו "לא תהיה אחות בכל בית ספר, כי יש היום מחסור באחיות. לחברת "נטלי" היו קשיי למידה בחודשים הראשונים, אך משלב מסוים היא החלה לעמוד ביעדים". לא ברור כיצד

הוקמה התארגנות קהילתית חדשה בחיפה: "הדר לכולנו"

לאחרונה, הוקמה התארגנות תושבים חדשה, "הדר לכולנו" שמה, בשכונת הדר הכרמל בחיפה. הרקע להקמת ההתארגנות הוא ההזנחה העירונית ברחבי השכונה, המתבטאת בתחזוקה לקויה של תשתיות, וכן באי-פיתוח השכונה לטובת תושביה. לדברי הפעילים, ההזנחה בולטת במיוחד, כאשר משווים אותה למצב הקיים בשכונות המבוססות יותר, שעל רכס הכרמל.

תחילת ההתארגנות באסיפת שכונה, שהתקיימה תחת כיפת השמיים, באחד מהרחובות המרכזיים בהדר, ובה דנו קרוב למאה תושבים בבעיות השכונה ובדרכים להתמודד איתן. בין המשתתפים באסיפה היו פעילים חברתיים, מומחים בתכנון עירוני, מדריכי נוער, וכן תושבים שבעבר פעלו במסגרת הוועד נגד אלימות משטרתית, שהוקם בשכונה לפני כשנתיים.

התושבים העלו שורה ארוכה של בעיות, וביניהן: היעדר תאורה מספקת בגינות ציבוריות, דבר הפוגע בתחושת הביטחון האישי של התושבים; בעיה של ניקוז מי גשמים, המביאה, בין היתר, לקריסת קירות ברחובות שונים בחודשי החורף; מחסור במגרשי ספורט לשימוש בני הנוער בשכונה; היעדרה של תמיכה תקציבית מספקת באירועי תרבות בשכונה; ותקצוב נמוך של פיתוח ותשתיות לעומת שכונות אחרות בעיר.

בעקבות האסיפה הוחלט על הקמת ההתארגנות הקהילתית "הדר לכולנו", שהחלה בהפעלת פורומים לפי תחומי פעילות: תשתיות, תרבות, ועוד.

"תושבי שכונת הדר מהווים שישית מאוכלוסיית העיר, אבל בפועל העירייה מתייחסת לשכונה כמו אל חצר אחורית" - אמר אורי וולטמן, חבר מק"י ואחד ממקימי ההתארגנות. "התושבים והעסקים בשכונה משלמים ארנונה לא פחות מכל חיפאי אחר, אבל איכשהו כשהעירייה צריכה להחליט איפה להשקיע ואיפה לפתח - שכונת הדר נמצאת במקום נמוך בסדר העדיפויות".

לדברי הפעילים, אחת ממטרות ההתארגנות השכונתית היא להביא לשיתוף פעולה בין כל הקהילות השונות החיות בהדר - יהודים וערבים, דתיים וחילוניים, עולים חדשים ותושבים ותיקים. את הפרסומים אודות מפגשי ההתארגנות, בעברית, ברוסית ובערבית, תלו הפעילים ברחבי השכונה.

מהזנחה עירונית - להתארגנות תושבים

שכונת הדר הכרמל, שהיא אחת השכונות הוותיקות בחיפה המודרנית, הוקמה בשנות העשרים של המאה הקודמת כשכונה בורגנית, ובמשך שנים רבות התגוררו בה בעלי מקצועות חופשיים, והוקמו בה מוסדות ציבור: תיאטרון חיפה, בניין הטכניון הישן, בניין העירייה, ועוד.

בחלוף השנים, חלה תמורה באופי השכונה, ומשכונה שהייתה המרכז העירוני הבולט, הפכה לשכונה פריפריאלית, אשר עסקים רבים נסגרים בה, תושבים ותיקים ומבוססים עוזבים אותה, ואוכלוסייה ממעמד סוציו-אקונומי נמוך תופסת את מקומם.

כיום, חלק ניכר מתושבי השכונה הם עולים מחבר המדינות, או יוצאי אתיופיה. באזורים רבים בשכונה

מתגוררות משפחות ערביות, וכן ישנה קהילה בולטת של מהגרי עבודה, בעיקר מארצות מזרח אסיה, כמו הפיליפינים ותאילנד.

אחד האתגרים, עימם צריכה להתמודד ההתארגנות השכונתית החדשה, הוא זיהוי נכון של צרכי הקהילות השונות המתגוררות בשכונה, ושילובן האמיתי בפעולת "הדר לכולנו", על מנת שזו תצליח לשקף בצורה כנה את בעיותיהם של כלל תושבי השכונה.

יצוין, כי בשכונת הדר ישנו ועד שכונה "רשמי", המוכר על-ידי העירייה, אשר בראשו עומד, מאז שנות התשעים, חבר הנהגת סניף מרצ בעיר. ועד השכונה, שהוא גוף ממונה, אשר אינו נבחר בידי התושבים, פרסם בעיתונות המקומית הודעת גינוי לאסיפת התושבים ולהקמת "הדר לכולנו", וקרא לתושבים לחדול מפעילות עצמאית, ולהביא את תלונותיהם לטיפול במסגרת הוועד ה"רשמי".

עוד יצוין, כי בעבר היו שותפים פעילי מק"י בשכונה להקמת התארגנות קהילתית נוספת, "הוועד למניעת אלימות משטרתית", אשר פעל מול משטרת חיפה, במטרה לעצור את תופעת האלימות של שוטרים כלפי התושבים, אשר הגיעה בזמנו לממדים מבהילים, ואף סוקרה בכלי תקשורת ארציים.

עיר לכולנו מתנגדת להטלת אגרת שמירה על תושבי ת"א-יפ

שנה וחצי לאחר שבג"צ אסר על גביית אגרת השמירה השנויה במחלוקת, קיימה עיריית תל אביב-יפו מספר דיונים במטרה לגבש חוק עזר עירוני, שיאפשר לגבות ממאות אלפי התושבים בעיר אגרה נוספת, לצד הארנונה, שתוגדר "אגרת שמירת הסדר הציבורי".

בתחילת החודש התקיים דיון בנושא, בראשות מנכ"ל העירייה, מנחם לייבה, ובו סוכם כי יש להמתין להוראות החדשות של משרד הפנים, האמורות לאפשר לעקוף את פסיקת בג"צ מסוף 2009. השופטים קבעו אז, כי אין להטיל את האגרה, ושעל משרד הפנים לבחון מחדש את הנושא עם משטרת ישראל והמשרד לביטחון פנים.

נוסף לביקורת של בג"צ על דרך קבלת ההחלטות במשרד הפנים, שאפשרה לעיריית לגבות את האגרה, גם מבקר המדינה תקף את ההיטל החריג, שהוטל לראשונה לפני כעשור, בתקופת האינתיפאדה השנייה.

האגרה נועדה במקור לממן סיירות עירוניות של מאבטחים אזרחיים נטולי סמכות, שסיירו בניידות של חברות אבטחה ברחבי היישובים והיו אמורים להקנות תחושת ביטחון. טרם הוחלט כיצד תפעל הסיירת התל-אביבית, שכן כבר כיום מפעילה העירייה ניידות משותפות לפקחים ולשוטרים.

"בעירייה עשירה כל-כך כמו תל אביב-יפו, המהלך של הטלת אגרות על התושבים, בנוסף לארנונה, הוא שעורריית ופוגע ישירות בשכבות המוחלשות" - אמר יואב גולדרנינג, חבר מועצת העיר מטעם "עיר לכולנו" ויו"ר ועדת הביקורת בעירייה, והוסיף: "אנו מתכוונים לנהל מערכה ציבורית חריפה בעניין. אני רוצה להאמין כי חברי מועצת העיר יבינו את גודל האחריות". לדבריו, על עיריית ת"א-יפו להוות דוגמא, על מנת שעיריית אחרות לא ילכו בעקבותיה, ויטילו גזר מסוג זה על הציבור.

'דילוגי הקנגורו' של עוזי לוי

טרם שמעתם על עוזי לוי ואינכם יודעים דבר על 'דילוגי הקנגורו'? זה הזמן.

מאת תמר גוז'נסקי

בדיוני הוועדה לבחינת היחסים בין ההון לשלטון, שהקים בשנה שעברה מיכה לינדנשטראוס, מבקר המדינה, הופיעו אישים מתחומים שונים – ממשל, אקדמיה, חברי כנסת. אחד המעידים היה עו"ד מני מזוז, מי שכיהן בעבר כיועץ המשפטי לממשלה.

ובכן, מני מזוז הוא שטבע את הביטוי 'דילוגי הקנגורו' בהתייחסו לאותם נבחרי ציבור ועובדי מדינה בכירים, אשר בסיום עבודתם במגזר הציבורי מדלגים בקפיצות גדולות, כאותו קנגורו, למשרות מתוגמלות היטב בתאגידים הגדולים – בנקים, חברות אחזקה, חברות דלק, חברות בנייה ועוד.

אחד מאותם קנגורו מדלגים היה **עוזי לוי**, ששמו מופיע בכותרת. עוזי לוי היה בעבר בכיר באוצר. הוא החל את עבודתו באוצר עוד בסוף שנות ה-80 של המאה שעברה, והגיע לתפקיד הרם של סגן ראש אגף התקציבים האחראי על מערכת הביטחון בשנות הכהונה הראשונה של נתניהו כראש הממשלה. בשנת 2000, פרש עוזי לוי מהאוצר, ואת הקשרים שטווה שם תרגם לקפיצות מרשימות מתפקיד מתגמל מאוד אצל ראש תאגיד אחד לכהונה דומה אצל ראש תאגיד שני.

המקום הראשון בו נחת עוזי לוי היה בנק לאומי, שם מילא את התפקיד של ראש מערך הבנייה והנדל"ן בבנק – זה שמתחכך עם כל כרישי הנדל"ן, הזקוקים תדיר לאשראי בנקאי נדיב (לב לבייב, למשל). ההכרות הזאת הועילה לו לדלג קנגורו לתפקיד הבא: המנכ"ל של השלוחה בקנדה של קבוצת אלעד נכסים של הטייקון יצחק תשובה, הבעלים של קבוצת דלק, השולטת גם בתגליות הגז בים וגם בעסקי ביטוח.

מהטייקון תשובה קפץ ועבר עוזי לוי לנהל עסקים אצל טייקון אחר – נוחי דנקנר (אי.די.בי אחזקות), השולט בכלל ביטוח, כור, שופרסל, עסקי נדל"ן ואנרגיה, במפעל נייר חדרה ועוד. אצל דנקנר התברג עוזי לוי בתפקיד של המשנה למנכ"ל נכסים ובניין – החברה האחראית לפעילות העולמית של דנקנר.

וכאן מגיעה התפנית בעלילה.

במקום להמשיך לטייקון שלישי, נפגש עוזי לוי בסוף יוני האחרון עם מיועצו בנימין נתניהו במעון ראש הממשלה. כפי שפורסם בתקשורת, נתניהו יזם את הפגישה, שכן הוא מייעד את עוזי לוי לתפקיד המתפנה של המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה.

תפנית זו מחייבת הסבר: אפשר להניח, שבמעברים שעשה עוזי לוי מבנק לאומי לעסקי תשובה ומשם לעסקי דנקנר – שכרו ותנאיי העסקתו השתפרו והלכו, והוא הצליח לצבור לעצמו נכסים, חסכוניות וגם קשרים חשובים. אם נניח ימונה עוזי לוי לתפקיד מנכ"ל משרד ראש הממשלה (ויאמר לתקשורת משהו כמו: "באתי משום שאני מאמין בחובה לשרת את המדינה"), בכל מקרה שכרו יצטמצם במידה רבה. אז למה לו לעשות את הדילוג מדנקנר לנתניהו?

עלי להודות, כי לא הצגתי שאלה זו לעוזי לוי, ולכן כל מה שאכתוב להלן אלה רק השערותי. מי ששמע דברים ישירות מעוזי לוי היה כתב של "גלובס", אשר ראיין אותו במאי 2009, לפני שדילג לעסקי דנקנר. ובכן, לפני שנתיים הסביר עוזי לוי את דילוגיו כך: "תפקידי הקודמים הכשירו אותי לתפקיד הנוכחי. זו השלמת השכלה לעולם העסקים הגדול". בהנחה שעוזי לוי נותר נאמן לאמירתו, הרי תפקידי הקודמים בבנק לאומי ואצל תשובה ודנקנר, הכשירו אותו לתפקיד מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שם יעבור 'השלמת השכלה' בדרכו בחזרה לעולם העסקים הגדול באמת. אשר לנתניהו, הוא בחר להציע לעוזי לוי את התפקיד הממלכתי דווקא משום שזה בא ממש-ממש מתוך עסקי הטייקונים. וכך מסתיימת העלילה במקום כל-כך צפוי: ההון שוב מחזק את אחיזתו בשלטון.

הרהורים על תנ"ך היום

מאת יוסי סגול

אחד מנושאי הוויכוח הבווערים הוא - האם מדינת ישראל יכולה להיות גם יהודית וגם דמוקרטית. מעבר לטיעון, שמדינה המוגדרת כך אינה יכולה להיות דמוקרטית, העימות סביב הספר "תורת המלך" מעלה שאלה, האם מדינה יכולה בכלל להיות יהודית.

כזכור, "תורת המלך", שחובר בידי שני רבנים, מתיר את דמם של אלה שאינם יהודים. כדי להוליך שולל, תפיסה גזענית זו עטופה בהסתייגויות שונות. אבל נראה לי, שמי שאחרי שלבש מדים, מניח בקיטבג שלו את הספר הזה, לא יוכל לטעון אחר כך מול גולדסטון ודומיו, שצה"ל הוא הצבא הכי הומאני.

בעקבות חקירתם במשטרה של הרבנים, שהעניקו לספר הזה 'הסכמה', הרבנים הראשיים לישראל הביעו תמיכה באותם רבנים ואחרים נשאו אותם על כפיים.

זו הזדמנות להזכיר לכל אנשי "תורת המלך", שבאותו מקור דתי, התנ"ך, המשמש להם השראה, ישנן גם גישות אחרות. לדוד ושלמה, למשל, היו שרים נוכריים בממשליהם. שלמה המלך, שלפי הכתוב הקים את בית המקדש, הקים בירושלים מקדשים גם לדתות אחרות. מצד שני, קיצוני המרד הגדול בירושלים טבח באחיהם והובילו לחורבן בית המקדש.

מסקנה אפשרית אחת היא, שכדאי שנחסוך לנו את הוויכוח ופשוט נוציא את התנ"ך מחיינו, משום שישנה בעייתיות רבה בספר חוקים עתיק העמוס עונשי מוות, שאותם הוא מטיל על כל מי שאינו מאמין באופן שלם ומקיים את כל המצוות. המסקנה האפשרית השנייה היא, שעד שלא תתגשם הפנטזיה של חיים ללא שיוך למדינות, לדתות ולעמים, כדאי להמליץ ליראי השמיים להתירא גם מהחיים הארציים. כדי שיבינו, שגם לפי המסורת היהודית, מי שבוחר לחיות בגישה של 'הכל או לא כלום', מסיים, בדרך כלל, באפשרות השנייה.

חד"ש קוראת להפגנה המונית בת"א

נגד ממשלת המתנחלים ולהגנת המרחב הדמוקרטי

אלפים מוחים נגד יוקר הדיור בת"א

אלפים התכנסו ב-14.7 בשדרות רוטשילד בת"א במחאת אוהלים על מחירי הדיור, שכירות ורכישה, המרוששים בעיקר צעירים. משתתפי המחאה, שהחלה בפייסבוק. הניפו שלטים, עליהם נכתב: "פיקוח על מחירי הדיור" ו"המרכז לא שייך רק לעשירים". באירוע השתתף ח"כ דב חנין (חד"ש). בעקבות האירוע, הוקם מחנה אוהלים בשדרה.

חבר מועצת עיריית ת"א-יפו, **יואב גולדרינג** (עיר לכולנו), אמר למפגינים, שראש עיריית ת"א-יפו חולדאי מקדם את הפיכת תל-אביב לעיר לעשירים בלבד. חולדאי מאשר לבנייה רק פרויקטים של יוקרה ומאפשר להם לא לבנות דירות קטנות ובינוניות. לעיריית תל-אביב יש תקציב של 4.5 מיליון שקלים למימוש דיור בר השגה, אך היא מנצלת מתוכו רק 200 אלף שקלים על יחצנות. גולדרינג קרא לאשר באופן מיידי בנייה מאסיבית של דירות קטנות ובינוניות ולהילחם בהתייקרות המטרופת של מחירי הדיור.

אחת המפגינות, **יהודית מלצר**, הגרה בשכירות, סיפרה לעיתונאים, כי במהלך 14 השנים האחרונות נאלצה לעבור 10 דירות, כי בכל פעם מכרו את הבניין ליום נדל"ן, שהפך אותו לפרויקט יוקרה, והיא נאלצה להתפנות.

לראשונה: הסכם קיבוצי בסוגת

30 שנה לאחר שמפעל סוגת החל לפעול בקריית-גת, וחמש שנים לאחר שחזר לייצר סוכר בכמויות נכבדות, נחתם לראשונה הסכם קיבוצי בין הנהלת המפעל ל-270 עובדיו. לפי ההסכם הקיבוצי, שחתמה ההסתדרות: המפעל יפריש לקרן השתלמות; ולעובדים תספק ארוחת צהריים חמה בחדר אוכל חדיש במחיר סמלי של 80 שקלים לחודש.

מכון אמיל תומא

רחוב לוחמי הגטאות 27 – חיפה
ביום ד', 27.7, בשעה 19.30

חיפה והתפתחות המורשת הארכיטקטונית הפלסטינית

דיון בהשתתפות:

ד"ר **רון פוקס**, החוג לתולדות האמנות, אוני' חיפה,
אדריכל **וליד כרכבי**, ראש צוות שימור בעיריית חיפה

מעוניין/נת לקבל הביתה את "זו הדרך"?

שלחו שם וכתובת אל: info@maki.org.il

המשלוח ללא תשלום.

תרומות לפקודת מק"י, ת"ד 26205, ת"א 61261,

יתקבלו בברכה.

לאחר אישור "חוק החרם" בכנסת (ר' עמוד 1), יצאה חד"ש בקריאה לכוחות השלום והדמוקרטיה לקיים בתל-אביב במוצ"ש, 23.7 הפגנה המונית נגד ממשלת המתנחלים ולהגנת המרחב הדמוקרטי.

קריאה זו באה בעקבות החלטות שנתקבלו לאחרונה במזכירות חד"ש ובוועד המרכזי של מק"י, להגביר את המערכה נגד הכיבוש וההתנחלויות, לתמיכה בהכרה של עצרת האו"ם במדינה פלסטינית בקווי '67, ולהגנת המרחב הדמוקרטי. חד"ש מעריכה, כי המערכה הציבורית חיונית עוד יותר בעקבות החקיקה האנטי-דמוקרטית המתרחבת, מדיניות חסימת הסדר השלום, שמנהלת הממשלה, עליות המחירים ומשבר שירותי הבריאות. הדמוקרטיה, אומרים בחד"ש, צריכה לצאת לרחוב ולהגן על עצמה מפני הממשלה הימנית ביותר בתולדות ישראל, הכפופה בגלוי למנהיגי המתנחלים.

צעירים הכריזו על "שבוע הזעם"

על רקע הפגנת האוהלים בתל אביב ו"מחאת הקוטג'", ובהשראת ההפגנות בארצות הערביות, החליטה קבוצת צעירים ישראלים להכות בברזל החם ולפתוח בשורה של פעולות הפגנה תחת הכותרת: "שבוע הזעם – רגע האמת לפעול". נקבעו פגישות התארגנות בכמה ערים ברחבי הארץ. במשך השבוע הנוכחי מתכננים הפעילים לארגן באופן רצוף פעולות מחאה שיעסקו בנושאים שונים.

כמו מחאות קודמות, גם יוזמה זו החלה ברשת פייסבוק. לדף המחאה הצטרפו עד כה מאות. בדף המחאה נכתב: "הם חונקים אותנו בלי יכולת לקיים מחייה סבירה ומוכרים אותם לטייקונים ולבעלי הון; הם מובילים מתקפה אנטי-דמוקרטית ומציעים למחוזות היסטוריים אפלים; הם פועלים בחוסר אחריות מדינית וגוררים אותנו למלחמות מיותרות בגלל שיגעון ההתנחלויות. הממשלה נגד העם – העם נגד הממשלה".

צעדת הכרה במדינה הפלסטינית

צעדת ההכרה במדינה הפלסטינית בקווי '67, שיוזמה תנועת סולידריות שייח' ג'ראח, יצאה ב-15.7 משער יפו בעיר העתיקה של ירושלים ועברה לאורך תוואי הגבול שחצה את העיר לפני כיבוש מזרח ירושלים, והוא שאמור להיות קו הגבול גם בעתיד. אלפי המפגינים, וביניהם פעילי חד"ש ומק"י רבים שבאו מכל הארץ, קראו קריאות נגד הכיבוש: "שייח ג'ראח ובילעין, שחררו את פלסטין", "שתי מדינות לשני העמים", וגם "לא יעבור, הפשיזם לא יעבור". בין הצועדים היו גם פעילות בקמפיין הנשים הישראליות והפלסטיניות, אשר הפיצו מדבקה בעברית ובערבית, שעליה כתוב: "לכל אחת מגיע לחיות במדינה עצמאית".